

Reactie AON Wealth op consultatie

Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en enige andere besluiten in verband met de Wet toekomst pensioenen (Besluit toekomst pensioenen)

29 april 2022

Op 2 april is het Besluit toekomst pensioenen ter consultatie aangeboden. Het Besluit toekomst pensioenen stelt o.a. nadere regels met betrekking tot het wettelijk kader voor pensioenovereenkomsten, de waarborgen voor een evenwichtige transitie, informatievoorschriften, geschillenbeslechting en het fiscaal kader voor pensioenovereenkomsten.

In dit rapport zal AON haar reactie geven op dit besluit.

Over AON

Aon plc (NYSE:AON) is een toonaangevend wereldwijde dienstverlener op het gebied van risico, pensioen en gezondheidsoplossingen. Aon analyseert de personele risico's en bedrijfsrisico's, geeft passend risicoadvies, zorgt voor de (financiële) oplossing en staat klanten bij als een incident de bedrijfscontinuïteit bedreigt. Zo helpen wij klanten succesvol te ondernemen.

Aon heeft in Nederland 15 locaties met 2.600 werknemers en wereldwijd meer dan 50.000 werknemers in ruim 120 landen. Deze consultatie is opgesteld door een aantal pensioenconsultants van AON Wealth.

Algemeen

Het ontwerpbesluit toekomst pensioenen geeft de uitvoerende regelgeving als gevolg van de invoering van de Wet toekomst pensioenen. AON ziet in deze uitwerking, dat waar mogelijk bij het huidige systeem wordt aangesloten. De voorgestelde wijzigingen in de lagere regelgeving zien met name op een nadere uitwerking van de in het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen beschreven contracten, het actuariële kader, het fiscale kader en de transitie naar de nieuwe premiereregeling. Op hoofdlijnen zijn wij positief over de voorstellen. Op een aantal punten zien wij verbetermogelijkheden. We zullen deze punten hierna toelichten.

Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling

Artikel 2 Hoogte technische voorzieningen

Dit artikel wordt niet aangepast, met uitzondering van de nummering. Wij zien hier een belangrijke verandering omdat de operationele kosten en onvoorzien technische resultaten, zoals bijvoorbeeld het verwerken van mutaties met terugwerkende kracht, de situatie van “geen premie, wel recht”, of excasso-kosten, afzonderlijk van de solidariteits- of risicodelingsreserve op de balans moeten worden geadmistreerd. Volgens de Memorie van toelichting op de Wet toekomst pensioenen moeten deze operationele doelen ex-ante worden gespecificeerd en ook deze afzonderlijke voorziening mag niet negatief worden.

Naar onze mening vereist de invulling van het geen premie, wel recht principe specifieke aandacht, gezien het feit dat dit principe een andere invulling dient te krijgen, nu er sprake is van een premieovereenkomst. Een belangrijk principe voor nieuwe wetgeving is dat terugwerkende kracht in beginsel niet is toegestaan. Wij zien geen rechtvaardiging om de gemiste beleggingsrendementen voor rekening te laten komen van de werkgevers. Indien dit direct of indirect voor rekening komt van de bedrijfstakpensioenfondsen zouden de rekenregels hiervoor duidelijk vastgelegd moeten worden, zodat niet ieder bedrijfstakpensioenfonds hier een eigen invulling aan gaat geven. Bovendien dienen dan voor positieve als bij negatieve rendementen, dezelfde regels te gelden.

Een voor de praktijk werkbaar alternatief zou kunnen zijn, om te codificeren dat het “geen premie, wel recht principe” pas van toepassing wordt vanaf het moment dat het verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfonds de betreffende onderneming voor het eerst aanschrijft. Hierbij zouden wij dan wel als voorwaarde stellen dat deze onderneming reeds een pensioenregeling heeft. Hiermee zijn bedrijfstakpensioenfondsen verlost van een groot risico, de intensieve zoektochten en vele juridische processen. Voor de ondernemingen betekent dit dat er een einde komt aan aansluiting met terugwerkende kracht met de daarbij behorende juridische en problemen tot aan faillissementen aan toe. Omdat er reeds een pensioenregeling is, zijn de eventuele nadelen voor de werknemers nihil of zeer beperkt. Voor de praktijk zou dit een zeer welkome aanpassing zijn.

Artikel 1g Risicodelingsreserve

Artikel 10e Pensioenwet (als voorgesteld in de Wet toekomst pensioenen) betreft de wettelijke bepalingen over de risicodelingsreserve. Lid 6 van artikel 10e verwijst naar een algemene maatregel van bestuur. In artikel 1g zijn deze nadere regels opgenomen over de risicodelingsreserve opgenomen. Wij missen hierin een uitwerking van de volgende tekst uit de memorie van toelichting bij de Wet toekomst pensioenen (citaat uit de paragraaf "Risicodelingsreserve" van pagina 45): "*Indien de reserve bijvoorbeeld wordt gebruikt voor het aanvullen van een tegenvallend pensioen op pensioendatum...*". Wij zien hierin twee begrippen die in niet worden uitgewerkt. Voor een goede invulling van de wetgeving zouden wij graag toegelicht willen zien wat precies wordt bedoeld met:

- aanvullen van een tegenvallende pensioen
- aanvullen op de pensioendatum.

Wij geven in overweging het besluit uitvoering pensioenwet op dit onderdeel aan te vullen.

Artikel 7c Informatie bij keuze vast en variabel pensioen.

In het besluit zijn de informatieverplichtingen van de pensioenuitvoerder uitgebreid. Dit doet recht aan de situatie dat er een belangrijke transitie plaatsvindt en er veel risico's bij de (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde worden neergelegd. Wel zijn wij van mening dat de toevoeging aan artikel 7c ambitieus is (uitvoerder die een combinatie van vast en variabel pensioen aanbiedt, baseert de opgave op de voor de deelnemer meest geschikte combinatie rekening houdend met de risicohouding). De term meest geschikt, is een containerbegrip. Het zal vaak onduidelijk zijn of hier aan is voldaan. Mogelijk dat uitvoerders om deze complexiteit de combinatie vast/variabel niet gaan aanbieden. Bovendien vragen wij ons af waarom er voor gekozen is om deze toevoeging alleen toe te voegen bij de keuze vast en variabel en niet bij andere keuze's.

Artikel 14d, lid 2 Beleggingsbeleid in opbouwfase flexibele premieregeling

Het beleggingsbeleid in de opbouwfase van een flexibele premieregeling moet worden gebaseerd op een vastgestelde of een variabele uitkering, naar gelang welke uitkeringsvorm als standaard is opgenomen (artikel 14d, lid 2). Wij vinden het wenselijk dat er in het beleggingsbeleid kan worden geanticipeerd op de door de (gewezen) deelnemer gewenste uitkering vanaf pensionering. Dat is ook de huidige praktijk bij de uitvoering van DC-regelingen.

Artikel 14t Risicohouding

Het nieuwe pensioenstelsel beoogt geen wijzigingen in de (primaire) verantwoordelijkheidsverdeling tussen sociale partners en pensioenuitvoerders. In art. 14t en verder van de beoogde wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt het onderzoek naar de risicopreferentie nader gedefinieerd en wordt de toetsing van de risicohouding verhelderd. Tot slot regelt het besluit de manier waarop de risicohouding wordt bepaald en de wijze waarop de risicohouding in maatstaven wordt vastgelegd. Het pensioenfonds heeft in dit kader belangrijke bevoegdheden, specifiek ook ten aanzien van de vertaling van de risicohouding in strategisch beleggingsbeleid en toedelingsregels. Juist omdat het beleggingsbeleid bepalend is voor de doelstellingen van sociale partners en de uitkomsten voor de deelnemers zijn wij voorstander van een meer actieve rol van sociale partners in dit proces. Dit zou bijvoorbeeld vorm gegeven kunnen worden door aan sociale partners een adviesrecht toe te kennen voordat het door het pensioenfonds beoogde beleggingsbeleid definitief wordt vastgesteld.

Artikel 17a, lid 4 projectierendement

In artikel 17a, lid 4 is bepaald dat het projectierendement na de ingangsdatum van het pensioen kan wijzigen indien dit het gevolg is van wijziging van de parameter voor aandelenrendement of een wijziging van de risicohouding. De parameter wijzigt als de commissie parameters deze aanpast. De wijziging van de risicohouding kan een gevolg hebben voor wijziging van de assetmix. Maar wij vragen ons als waarom het projectierendement niet wijzigt als de rts (risicovrije rente) wijzigt. Wij begrijpen dat het projectierendement namelijk opgebouwd is uit de rts plus een opslag voor risicopremie (verschil parameter aandelen en rts) (artikel 63a lid 3 Pensioenwet)

Graag ontvangen wij een toelichting waarom de wijziging van de risicovrije rente geen gevolg heeft voor het projectierendement. Wij geven tevens in overweging het besluit op dit punt aan te vullen.

Artikel 25 lid 1 Individuele waardeoverdracht

In artikel 25 lid 1 staat dat de waarde van de premieregeling wordt berekend op basis van actuariële grondslagen. Dit zijn de grondslagen voor de berekening van de technische voorziening. Dit volgt ook uit de MVT *“Ingeval van een individuele waardeoverdracht krijgen deelnemers alleen het actuele voor de uitkering gereserveerde pensioenvermogen mee en geen gedeelte van de solidariteitsreserve. De ontvangende pensioenuitvoerder voegt dit pensioenvermogen toe aan het voor de uitkering gereserveerde pensioenvermogen in de nieuwe pensioenregeling. Er wordt door de ontvangende pensioenuitvoerder geen deel van het over te dragen vermogen in de solidariteitsreserve gestort.”*

Wij zouden willen voorstellen om te verduidelijken dat voor premieregelingen altijd het kapitaal wordt overgedragen. Wij stellen voor om het huidige artikel 25 lid 4 terug te plaatsen:

De overdrachtswaarde wordt, in afwijking van het eerste lid, niet berekend op basis van het standaardtarief indien de pensioenaanspraken voortvloeien uit:

- a. een kapitaalovereenkomst of kapitaalregeling;*
- b. een premieovereenkomst of premieregeling, waarbij de premie wordt belegd; of*
- c. een premieovereenkomst of premieregeling waarbij de premie wordt aangewend voor de aankoop van een verzekerd kapitaal.*

Artikel 44 Transitieplan

In artikel 46c, lid 2b wordt aangegeven, dat de vba-rekenmethodiek van de ‘uniforme scenariosets’ gebruik moet maken. Deze worden per kwartaal door DNB beschikbaar gesteld. Dit is verplicht voor het berekenen van de transitie effecten. Hierbij wordt verwezen naar de netto profijtberekeningen, die de effecten van de transitie bepalen, berekend per leeftijdscohort (artikel 150d en artikel 150e Pensioenwet). Deze effecten worden in het transitieplan opgenomen en daarop wordt ook een eventuele compensatie bepaald. In het transitieplan is dus duidelijk per leeftijdscohort wat het voordeel is, wat het nadeel is en hoe dat indien nodig gecompenseerd wordt. Dit transitieplan wordt uiterlijk 1 januari 2025 opgesteld.

De uitvoering van de nieuwe regeling begint uiterlijk 1 januari 2027. In de tussentijd moet bijvoorbeeld DNB nog een beoordeling uitvoeren en moet het pensioenfonds nog de implementatie regelen. In de tussentijd van twee jaar veranderen ongetwijfeld de dekkingsgraad, de risicovrije rente en de ‘uniforme scenariosets’. Bij implementatie zal naar verwachting het berekende voordeel c.q. nadeel per leeftijdscohort (aanzienlijk) afwijken. Bij de implementatie kan dus blijken dat er in andere leeftijdscohorten tekorten ontstaan, dan blijktens het transitieplan. Dit kan niet anders dan tot bezwaren

leiden. Ook kan uit de implementatie blijken, dat de compensaties niet nodig blijken bij bepaalde cohorten omdat de dekkingsgraad, rente en de nieuwe 'uniforme scenarioset' dat eerder berekende tekort opheft.

In het besluit uitvoering pensioenwet wordt gesuggereerd dat door middel van een vaststellen van een kritische dekkingsgraad en voorrangregels ervoor gezorgd kan worden dat de uitkomsten binnen acceptabele grenzen blijven. Hierbij wordt echter naar onze mening voorbij gegaan aan het feit dat wijzigingen in de risicovrije rente en de uniforme scenarioset invloed hebben op de uitkomsten.

Wij geven in overweging het besluit aan te vullen.

Artikel 46, lid 4 Controle op onderliggende berekeningen verdeling fondsvermogen bij invaren

Ter waarborging van de datakwaliteit tijdens de transitie dienen pensioenfondsen door een extern accountant een onderzoek te laten verrichten op de juistheid en volledigheid van de berekeningen die ten grondslag liggen aan de verdeling van vermogens en tenminste, indien van toepassing, op het compensatiedepot, de solidariteitsreserve of de risicodelingsreserve bij invaren (artikel 46, lid 4 sub b). Naar onze mening beschikt een externe actuaris ook over de deskundigheid om een dergelijk onderzoek te verrichten, er vanuit gaande dat de onderliggende basisgegevens door een externe accountant zijn gecontroleerd (artikel 46, lid 4 sub a). Wij stellen daarom voor dat pensioenfondsen de keuze krijgen om de controle op de onderliggende berekeningen bij de verdeling van het fondsvermogen te laten verrichten door een externe accountant of een externe actuaris.

Artikel 46c, lid 2 vba-rekenmethodiek

In de Nota van toelichting is opgenomen dat pensioenuitvoerders bij verschillende toeslagambities voor actieve en inactieve deelnemers de marktwaarde van de huidige opbouw van een actieve deelnemer wordt vastgesteld onder de aanname dat zijn of haar status niet wijzigt tot aan pensionering om hier een verschillende behandeling van pensioenuitvoerders te voorkomen. Wij zien dit niet terugkomen in het besluit zelf. Wel is in het besluit opgenomen dat bij het toepassen van de vba-rekenmethodiek voor demografische ontwikkeling binnen het pensioenfonds over de gehele prognosehorizon een realistische aanname gehanteerd moet worden. Wij verzoeken dit nader toe te lichten. Wij vinden het van belang dat de te hanteren aannames tot realistische en evenwichtige uitkomsten leiden.

Artikel 46c, lid 3 te hanteren fondsbeleid bij vba-rekenmethodiek

Bij de vba-rekenmethodiek geldt voor de berekeningen het vastgestelde fondsbeleid. Bij de waardering van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten moet het fonds hierbij aansluiten bij het op 30 juni 2022 in de actuariële en bedrijfstechnische nota vastgestelde beleid (artikel 46c lid 3 sub a).

Naar onze mening zou moeten worden uitgegaan van het beleid zoals dat is opgenomen in de ABTN op het moment van invaren. In de periode tussen 30 juni 2022 en de invaardatum kan het fondsbeleid namelijk nog wijzigen.

Artikel 46d Standaardmethode voor invaren

Wij bepleiten dat er ook voor pensioenfondsen met een dekkingsgraad boven de 105% mogelijkheden komen om bij toepassing van de standaardmethode een deel van het fondsvermogen gericht toe te delen. Zonder het gericht toedelen van het vermogen zal het voor een aantal pensioenfondsen namelijk op voorhand niet mogelijk zijn om op basis van de standaardmethode evenwichtig in te varen. Hierbij kan gedacht worden aan pensioenfondsen waarbij voor een deel van de fondspopulatie in de huidige situatie een onvoorwaardelijke toeslagverlening van toepassing is.

Wij zien niet in waarom het gericht toedelen van een deel van het vermogen alleen mogelijk zou moeten zijn voor pensioenfondsen die een dekkingsgraad lager dan 105% hebben.

Artikel 46e, lid 2 Netto profijt effect van het transitie-ftk

Het netto profijt effect van het transitie-ftk moet worden berekend door het netto profijt van het ongewijzigd voortzetten van de pensioenovereenkomst af te zetten tegen het netto profijt dat ontstaat door het indienen van een overbruggingsplan (artikel 46e lid 2).

Het is van belang te verduidelijken of deze berekening eenmalig gemaakt moet worden (op het moment van opteren van het transitie-ftk), dan wel dat deze berekening jaarlijks gemaakt moet worden (jaarlijks dient een overbruggingsplan ingediend te worden).

Artikel 46e, lid 3 Netto profijt effect van in het jaar 2022 toe te kennen toeslagen

In artikel 46e lid 3 wordt voorgeschreven hoe het netto profijt effect berekend moet worden wanneer gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid in het jaar 2022 toeslag te verlenen bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105%. Het is ons niet duidelijk hoe dit zich verhoudt tot de bijbehorende algemene maatregel van bestuur, die voor het indexeren in 2022 geen netto profijt-berekening voorschrijft, omdat op het moment van besluitvorming over de toeslagverlening waarschijnlijk nog onduidelijk is op basis van welke uitgangspunten deze berekening gedaan moet worden in het kader van de transitie.

Artikel 47, lid 4 Eenmalige vergroting risicoprofiel tijdens transitiefase

Na de vaststelling van de risicohouding per cohort kan een pensioenfonds eenmalig het risicoprofiel van de beleggingen vergroten. Het pensioenfonds moet het risicoprofiel weer terugbrengen naar het vereiste niveau als het niet overgaat tot invaren (artikel 47, lid 4). Naar onze mening is dit niet in lijn met de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Wet Toekomst Pensioenen, waarin geen relatie met het invaren wordt gelegd:

“De regering ziet dat het in sommige situaties ook wenselijk kan zijn om het beleggingsrisico tijdens de transitie (geleidelijk) te kunnen vergroten, met het oog op de invoering van een nieuw pensioencontract. Dit geldt zowel voor pensioenfondsen die gebruik maken van het transitie-ftk en dus een overbruggingsplan indienen, als voor pensioenfondsen die daarvan geen gebruik maken en dus een herstelplan indienen. Zij dienen wel de risicohoudingen vastgesteld te hebben.”

Vrijstellings- en boetebesluit wet Bpf 2000

Artikel 9b

In dit artikel is opgenomen dat het huidige besluit van toepassing blijft, tot het moment dat het bedrijfstakpensioenfonds overgaat naar het nieuwe stelsel. Voor gedispenseerde regelingen betekent dit dat op het moment van overgang direct getoetst dient te worden of de regelingen nog steeds in aanmerking komen voor dispensatie. Voor het bedrijfstakpensioenfonds is het niet prettig om op dat moment alle dispensaties direct opnieuw te moeten beoordelen. Voor de gedispenseerde werkgevers, betekent dit dat zij met het wijzigen van hun pensioenregeling dienen te wachten op het moment van overgang van het bedrijfstakpensioenfonds, terwijl ze wellicht nog lopende contracten hebben en liever eerder of later overgaan naar het nieuwe stelsel. Om deze pragmatische redenen en de rechtszekerheid zouden wij willen voorstellen dat alle per 31 december 2022 gedispenseerde regelingen, deze dispensatie houden tot het moment dat zij overgaan naar het regime van de Wet toekomst pensioenen, doch uiterlijk 1 januari 2027.

Daarnaast zien wij dat de regels voor **financiële gelijkwaardigheid** zijn aangepast. De totale premie wordt vergeleken. Dit lijkt een logische keuze. Wel zou duidelijk opgenomen moeten worden, wat het moment is waarop dit toegepast moet worden. Het past in de lijn van de Wet toekomst pensioenen dat de compensatiepremie ook wordt meegeteld om na te gaan of er sprake is van een gelijkwaardige regeling. Om te voorkomen dat bpf'en hier verschillend mee omgaan, zou het goed zijn als in de regelgeving duidelijk wordt opgenomen dat de compensatiepremie onderdeel is van de totale premie, ook als dit niet in pensioen maar in loon wordt verstrekt.

Indien de werkgever kiest voor het overgangsrecht (eerbiedigende werking progressieve premie), mag van een gemiddelde premie worden uitgegaan waarbij alle cohorten even zwaar tellen. Onduidelijk is of dit per cohort dient te worden berekend of dat van de daadwerkelijk betaalde premie dient te worden uitgegaan. Wij vinden de keuze voor een gemiddelde premie niet per definitie een goed criterium om de financiële gelijkwaardigheid aan te tonen. In lijn met de geachte dat het voor verzekerde regelingen niet mogelijk is om in te varen, zou het rechtvaardiger zijn als het recht op dispensatie behouden kan blijven voor de per 31 december 2022 gedispenseerde regelingen die voor bestaande deelnemers opteren voor het overgangsrecht en het voorzetten van de progressieve staffel. Voor de nieuwe werknemers vanaf het moment van overgang dient de dispensatie dan wel te worden getoetst.

De regels voor actuariële gelijkwaardigheid zijn niet aangepast. Wij zouden graag zien dat hier wordt toegevoegd dat deze toetsing voor premieregelingen niet meer nodig is.

Tot slot zijn de regels voor het verzekeringstechnisch nadeel vastgesteld. Naar onze mening is er bij een vlakke premie geen VTN meer. De bedoeling van de Wet toekomst pensioenen is immers dat er geen verschuiving meer van jong naar oud plaatsvindt. Dat maakt dat een bedrijfstakpensioenfonds bij dispensatie ook geen VTN meer zou hoeven te berekend.

Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001

Artikel 11f Laatstgenoten loon

In het op dit moment geldende artikel 11f wordt voor het bereikbaar pensioengevend loon uitgegaan van “het gemiddelde van het pensioengevend inkomen (..) in de vijf kalenderjaren voorafgaande aan het kalenderjaar van zijn overlijden”. Dit wordt in dit ontwerpbesluit gewijzigd in “het gemiddelde van de niet regelmatig genoten loonbestanddelen van de laatste vijf kalenderjaren voorafgaande aan het overlijden van de werknemer.”

Wij vinden de huidige tekst van artikel 11f duidelijker. Ook de regelmatig genoten loonbestanddelen kunnen wijzigen (bijvoorbeeld door verlof of parttime werken), waardoor het evenwichtiger is om ook hier van een gemiddelde uit te gaan. Verder is het administratief eenvoudiger om van hele kalenderjaren uit te gaan, in plaats van vijf jaar voorafgaand aan het overlijden. Wij stellen voor om voor deze punten de huidige tekst te handhaven.

